

תביעת בעל רכב מבעל דוד שנפל עליו מהדף טיל והזיקו

בית דין ירושלים

לדיני ממונות ובירורי יוחסין

נימוקי דין תורה זה מתוך הנפסק באחד מסניפי בית הדין בבני ברק ובקרית ספר (מודיעין עילית) בשבתו כבוררות וכבית הוראה לממונות במעמד שני צדדים, ע"י דיין יחיד או מותב תלתא

(תיק זה פורסם כבר בחוברות המודפסות של בית הדין)

תיק מס' 2842.

נידון לפני הגרי"ו על דוד שמש שעף מההדף של הטילים והזיק מכונית למטה, וטען בעל הרכב לבעל הדוד שהוא אבנו סכינו ומשאו שהניחו בראש גגו ונפלו ברוח מצויה. כי אמנם לגבי רוחות רגילים א"א לדוד לעוף, אבל במלחמה היה ההדף מצוי מאוד, והרבה דוודים זזו או נפלו. והיה צריך לחזק את החיבור של הדוד או להורידו שלא יזיק.

והשיב שכתוב בתוס' שגם מה שהיה יכול ליפול ברו"מ, אם הופל ע"י בן דעת, פטור בעל האסו"מ וחייב הבר דעת. א"כ שיתבע את מי שזרק הטיל שהפיל את הדוד, ובעל הדוד פטור. (ואם זה נפל מהדף של מיירט יש פטור למי ששיגר המיירט שבמעשה של הצלה "רודף אחר הרודף" יש פטור מנזק שנעשה אגב המעשה שנעשה רק בשביל להציל).

והביא הגרמ"א דהחזון איש בב"ק סי' ב אות י בד"ה שו"ע סי' שצ"א ס"ז מבאר ע"פ הרא"ש שאם נעשה ע"י בן דעת לא נחשב לנעשה ע"י רוח מצויה, רק אם נעשה ע"י יהודי. ולא אם נעשה ע"י גוי.

ולענ"ד בלא"ה א"ל שהדף נחשב לרוח מצויה, כי ממליוני דוודים במדינה, לא נפלו יותר מכמה בודדים. ובהשערה ובהשוואה לרוחות, זה דומה לסיכוי של רוח שאינה מצויה שתבוא ותפיל.